

سوپاس و ستایش بۆ خوا ، دروود و سلاو بۆ سهر گیانی پیغه مبهەر ﷺ و کهس و کار و هاوهدانی به گشتی .

پاش نه وه : له بهر نه وهی بیروباوهری راسته قینه بریتیه له بنچینه و بنه مای ئاین و شه ریه تی ئیسلام ، به چاکم زانی بابیه تی ووتاره که م نه وه بی و ده رباره ی نه و راستی یه بدویم ، وه لای هه موو کهس ئاشکرایه به به لگهی شه رعی له قورئان و سوننه ت که گوشتار و کردار کاتی وهرده گیری ئه گهر له بیروباوه ریکی راسته قینه وه ده رچووبی ، ئه گهر نا ئه و هه موو نه و لقانه ی لای ده بنه وه له وته و کرده وه به تال ده بنه وه و وهرناگیرین ، وه کو خوای گه وره ده فه رموی : ﴿ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾ [:] .

واته : ههر کهس له باتی باوه ره یان ، ئینکار و کوفر بکات ، کار و کرده وه که ی باتل و بی شوینه و له و دواریژیدا له خه ساره تمه ندانه .

وه ده فه رموی : ﴿ وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾ [:] .

واته : به حه قیه ت بۆ تۆ و بۆ پیغه مبه رانی بهر له تۆش وه حی نیردراوه ، ئه گهر هاوبه ش بۆ خوا دابنئی کرده وه ت به تال ده بی و له خه ساره تمه ندان ده بی .

وه چه ندين ئایه تی تر له م پوه وه هاتوون .

قورئانی پیروژ و سوننه تی پیغه مبه ر ﷺ به لگه ن که بیروباوه ری پسته قینه به کورتی : بریتی یه له باوه ربوون به خوا و فریشه کانی و کتیبه کانی و پیغه مبه رانی و پوژی دوایی و باوه ربوون به قه ده ری چاک و خراب .

ئه م شه ش بنچینه یه بنچینه ی نه و بیروباوه ره راسته قینه یه ن که قورئانی پیروژ پیی دابه زیوه و خوا پیغه مبه ری پی ناردوه ﷺ .

هه موو نه وانه ی که پیویسته باوه ریان پی به یئری له شته نادیاره کان و نه وانه ی خوا و پیغه مبه ر هه والیان پی داوین ده گه رینه وه سه ر ئه م شه ش بنچینه یه و لیروه وه سه رچاوه ده گرن ، به لگه ی ئه م شه ش بنچینه یه ش له قورئان و سونه ت دا گه لی ژوړن ، نه وانه :

ئایه تی : ﴿ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ ... ﴾ [:] .

واته : چاکي ته نها به وه نیه که له کاتی نوێژدا پووبکه نه خوړه لات و خوړئاوا به لکو چاکه نه وه یه باوه رب به خوا و پوژی دوایی و فریشه کانی و کتیبه کانی و پیغه مبه ران بین ...

وه ئایه تی : ﴿ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا يُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ... ﴾ [:] .

واته : پیغمبر و باوهداران باوهدریان هیناوه به هه موو ئهوانه ی لای پهروه ردگاریه وه بوی هاتووه ، هه موویان باوهدریان به خوا و فریشته کان و کتیبه کان و پیغمبران هیه و هیچ جیاوازییه که له نیوانیاندا ناکه ن ...

وه ئایه تی : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴾ [:] .

واته : ئه ی که سانی که باوهدرتان هیناوه ، باوهدری راستی بینن به خوا و به پیغمبره ی خوا و به و کتیبه ی که دابه زیوه بۆ پیغمبره که ی - واته : قورئان - ، وه به کتیبی که بهر له قورئان ناردوویه تی ، هه که سی بۆ باوهدری به خوا و فریشته کانی و کتیبه کانی و پیغمبرانی و پوژی دواپی ئه وه گومرا بووه گومرایه کی دور له هه ق .

وه ئایه تی : ﴿ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴾ [:] .

واته : ئایا نازانی که به راستی خوا ئه وه ی له ئاسمان و زهوی دایه دهیزانی ؟ چونکه هه موو ئهوانه له کتیبیک دا نووسراوه به راستی ئه وه له سه ر خوا ئاسانه .
به لام فه رمووده (صحیح) له کان گه لی زورن ، لهوانه :

ئه وه فه رمووده (صحیح) له به ناوبانگه ی ئیمامی موسلیم له (صحیح) له کهیدا پیوایه تی کردووه له ئیمامی عومه ره وه - خوی لی پازی بۆ - که ده فه رموی : ﴿ ۝ ﴾

[:]
﴿ ۝ ﴾

واته : جبریل پرسپاری کرد له پیغمبر ﷺ ده باره ی ئیمان ؟ ئه ویش فه رموی : ئیمان بریتیه له وه ی باوهدرت بۆ به خوا و فریشته کانی و پیغمبرانی و پوژی دواپی ، وه باوهدرت بۆ به قه ده ری چاک و خراب .

هه موو ئه وشتانه ی که پیویسته موسلمان باوهدری پییان هه بۆ وه کو باوهدربوون به خوا و پوژی دواپی ، و شاراوه کان ، هه موو ئه مانه له م شه ش بنچینه یه وه سه رچاو ده گرن :

بنچینه‌ی یه‌که‌م : باوهر بوون به خوا

باوهر بوون به خوای گه‌وره به‌وه ئه‌بی ، که باوهر پت ببی خوای گه‌وره په‌رستراوی راسته‌قینه‌یه و شایسته‌ی په‌رستنه ، جگه له‌و هیچ که‌س و شتیکی تر شایسته‌ی په‌رستن نی‌یه ، چونکه خوا به‌دیینه‌ری خه‌لکی‌یه و چاکه‌یان به‌رانبه‌ر ئه‌ک او پۆزیان ئه‌دا و زانایه به‌په‌نه‌ان و ئاشکریان ، هه‌ر ئه‌و تونای هه‌یه پاداشتی چاکه کارانیان بداته‌وه و سزای تاوانبارانیان بدات .

خوای گه‌وره ئاده‌میزاد و جنۆکه‌ی ته‌نها بۆ په‌رستن به‌دی هیناوه ، فرمانیشی به‌وه پی کردوون وه‌کو ده‌فه‌رموی : ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾ [:] .

واته : جنۆکه و ئاده‌میزاد بۆ هیچ دروست نه‌کردوه ته‌نها بۆ ئه‌وه نه‌بی‌ت که عیباده‌تم بکه‌ن ، پۆزیم له‌وان ناوی و ناشمه‌وی خۆراکم بده‌نی ، به‌پاستی هه‌ر خواجه پۆزی دهر و خاوه‌ن هیز و ده‌سه‌لات .

وه ده‌فه‌رموی : ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ [: -] .

واته : ئه‌ی خه‌لکینه په‌روه‌ردگاری خۆتان بپه‌رستن ، ئه‌و په‌روه‌ردگاره‌ی که ئیوه و پيشینانی خولقاند بۆ ئه‌وه‌ی خواپه‌رستی بکه‌ن ، ئه‌و په‌روه‌ردگاره‌ی که زه‌وی کردووه‌ته فه‌رش بۆ ئیوه و ئاسمانیشی کردووه‌ته بپا و له‌ ئاسمانیش ئاو و بارانی بۆ ئیوه ناردوه ، به‌هۆی ئه‌و بارانه‌وه هه‌موو جوهره‌ میوه‌یه‌کی بۆ پۆزی (رزق) ی ئیوه له‌ زه‌وی پخواندوه ، که‌وابوو هاوبه‌ش بۆ خوا دامه‌نین له‌ کاتی‌که‌دا که ئه‌وانه ئه‌زانن .

هه‌روه‌ها بیگومان خوای گه‌وره پیغه‌مبه‌رانی په‌وانه کردوه و کتیبه‌کانی دابه‌زاندوه بۆ پوون کردنه‌وه و بانگه‌واز کردن بۆ ئه‌م پاستی‌یه ، وه بۆ ترساندن له‌ کردنی ئه‌وانه‌ی پیچه‌وانه‌ی ئه‌م پاستی‌یه ده‌وه‌ستن ، وه‌کو خوای گه‌وره ده‌فه‌رموی‌ت : ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ [:] .

واته : به‌ پاستی ئیمه له‌ ناو هه‌ر ئومه‌تیکدا پیغه‌مبه‌ریکمان ناردوه تا خوا به‌ ته‌نها بپه‌رستن و دوور که‌ونه‌وه له‌ په‌رستنی جگه له‌ خوا ، وه‌کو شه‌یتان و بت و فالجی و ... هتد .

وه ده‌فه‌رموی : ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ [:] .

واته : ئیمه به‌ر له‌ تو هیچ پیغه‌مبه‌ریکمان په‌وانه نه‌کردوه ئیلا وه‌حیمان بۆ ناردوه که بیجگه له‌ من هیچ په‌رستراویک نی‌یه که شایسته‌ی په‌رستن بی‌ت جگه له‌ من جا که‌وا بوو ته‌نها من بپه‌رستن .

وه ده‌فه‌رموی : ﴿الرَّ كِتَابٌ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ (١) أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴾ [:] .

واته : ئه‌م قورئانه کتیبیکه ئایه‌ته‌کانی تیر و ته‌سه‌ل کراوه و شه‌رح دراوه له‌ لایه‌ن خواجه‌کی زانا و داناوه ، پێیان بلێ هیچ که‌س و شتیکی تر نه‌په‌رستن جگه له‌ خوا ، وه بلێ من ته‌نها موژده‌ر و ترسینه‌رم .

حه‌قیقه‌تی ئه‌م په‌رستنه‌ش بریتی‌یه له‌ تا‌ک کردنه‌وه‌ی خوا له‌ هه‌موو ئه‌و په‌رستنه‌یه‌ی به‌نده ئه‌نجامیان ئه‌دات ، له‌ پارانه‌وه و ترس و ئومیدپیی‌بوون و نوێژ و پۆژو و سه‌ربهرین و نه‌زر و چه‌ندین شتی تر له‌ جوهره‌کانی په‌رستن ، به‌ مل که‌چی و ترسه‌وه له‌ گه‌ل ته‌واوی خو‌شه‌ویستی‌دا بۆ خوا .

زۆربه‌ی ئایه‌ته‌کانی قورئان له‌ باسکردنی ئه‌م بنچینه گه‌وره‌یه‌دا دابه‌زیوون وه‌کو ئایه‌تی : ﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ [:] .

واته : خوا بپه‌رسته و گه‌ردن که‌چی‌تی بۆ ساغ بکه‌ره‌وه ، وه بزانه په‌رستن و گه‌ردن که‌چی‌تی ته‌نها بۆ ئه‌وه .

وه ئایه‌تی : ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ﴾ [:] .

واته : وه په‌روه‌ردگارت فه‌رمانی داوه که بیجگه له‌ وه‌نه‌په‌رستن ته‌نها ئه‌و نه‌بی .

وه ئايه تي : ﴿ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴾ [:] .

واته : جا هاوار له خوا بکهن و په رستنی خوتان به دلسوزی و به پاکي بۆ ئه و ئه نجام بدهن ، هه رچه ند کافران پييان ناخوش بپت .

وه له هه ردوو سه حیحی بوخاری و موسليم دا هاتوو له (معاذ) وه ﷺ که پيغه مبه ر ﷺ ئه فه رموي : ((.))

واته : مافی خوا به سهر به نده کانه وه ئه وه يه که به ته نها بپه رستن و هيچ هاوبه شيکی بۆ برپار نه دن .

□ له باوه ر بوون به خوا : باوه ر بوونه به هه موو ئه وانه ی خوا له سهر به نده کانی پيويستی کردوه ، وه کو پينچ پايه کانی ئيسلام که بریتين له شايه توومان و نويزکردن و زه کاتدان و پوژووگرتن و چه ج کردن بۆ که سي که بتواني ، وه جگه له مانه له و (واجب) لانه ی که له شرع دا هاتوون .

گرنگ و گه وره ترين پايه له پايه کانی ئيسلام بریتي يه له شايه توومان ، که شايه تي دانه به وه ی که هيچ خوايه ک ني يه شياوی په رستن بپت ته نها خوا ی گه وره نه بی ، وه شايه تي دانه به وه ی که محمد ﷺ پيغه مبه ري خوايه .

که و ابو شايه تي دان به (لا اِلهَ اِلاَّ اللهُ) ئه وه پيويست ده کات که په رستن به پاکي ته نها بۆ خوا ئه نجام بدری و بۆ هيچ که سي تر ئه نجام نه دری ، ئه مه واتای (لا اِلهَ اِلاَّ اللهُ) يه ، واتا که ی ئه وه يه که هيچ په رستراویک ني يه شايه ني په رستن بی ته نها خوا نه بی ، هه موو ئه وانه ی جگه له خوا ده په رستري له مپوف و فريشته و جنوکه و شتانی تر به به تال و نارپه و ده په رستري ، ئه وه ی به راستي شياوی په رستنه ته نها خوايه و به س ، وه کو ده فه رموي : ﴿ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ ﴾ [:] .

واته : ئه و خوايه و ئايينه که شي و په رستنی به ته نها راست و په وايه ، وه ئه وانه ی که جگه له خوا ده په رستري شياوی په رستن نين .

پيشتر ئه وه پوون کرايه وه که خوا ئاده ميزاد و جنوکه ی بۆ په رستن به ديھيناوه و فه رمانيشی به وه پي کردوون ، پيغه مبه رانی بۆ ئه و مه به سته په وانه کردوه ، کتيبه کانی دابه زاندوو بۆ هه مان مه به ست ، که و ابو به باشی بير له وه بکه ره وه و تي بفکري بۆ ئه وه ی بۆت ده رکه وي که زوربه ی موسلمانان تووشي چ نه فامی يه کی گه وره بوون به رانبه ر ئه م بينچينه گرنگ و به نرخه ، ته نانه ت له گه ل خوادا شتي تريان په رستوو و مافی بي خه وشي خويان دا به که سانی تر .

□ له باوه ر بوون به خوا : باوه ر بوونه به وه ی که خوا به ديھينه ري هه موو جيهانه و هه لسورپينه ري کاروباريانه و فه رمان په وايه به سه رiane وه به زانست و تونای خو ی ، به هه ر شيوه يه ک خو ی بيه وي ، خوا ی گه وره خاوه ن و پادشای دونيا و پوژي دوايي يه و په روه ردگاری هه موو جيهانيانه و هيچ به ديھينه ريکی تر جگه له و ني يه .

□ له باوه ر بوون به خوا : باوه ر بوونه به وه ی که خوا پيغه مبه رانی ناردوو و کتيبه کانی دابه زاندوو بۆ چاک کردني به نده کان و بانگه وازکردن بۆ شتانی که پرزگاري بونی ئه وانی تي دايه له ئيستا و ئاينده دا ، وه باوه ر بوون به وه ی که خوا له هه موو ئه مانه هيچ هاوبه ش و هاوه ليکی ني يه وه ک ده فه رموي : [اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ] [:] .

واته : خوا به ديھينه ري هه موو شتيکه ، و هه ر ئه ویش پاريزه ري هه موو شتيکه .

وه ده فه رموي : ﴿

﴾ [:] .

واته : به راستي په روه ردگاری ئيوه ئه و خوايه يه ، که ئاسمانه کان و زه وي له شه ش پوژدا خه لق کرد له پاشان له سه ر عه رشدا به رز بووه وه ، و به تاريکی شه و پوژ دائه پووشي و شه و به دوا ی پوژدا به بی دواکه وتن ئه روات ، خو ر و مانگ و ئه ستيره کانی به ديھينا له حاله تيکدا ژيباري فه رمانی خوان ، دروستکردن و فه رمان ته نها بۆ ئه وه ، پر به ره که ته خوايه ک که

په روه ردگاری هه موو جیهانیانه .

□ **له باوه پوون به خوا :** باوه بوونه به و ناو و سیفته بهرز و جوانانهی که له قورئان و سوننه تدا هاتون ، به بی دهست کاری و په کخستن و چۆنیه تی بۆ دیاری کردن و ویکچواندن ، به لکو پیویسته چۆن هاتوو ئاواش بروات ، له گه ل باوه پوون به و واتا گرنگ و گه ورانهی ده یگه یه نن ، که سیفاتی خوان ، پیویسته به وانه وه سف بکری به شیوازیکی شیوا به بی ویکچواندن به دروستکراوه کانی یه وه له هیچ سیفته تیک له سیفته ته کانی دا ، وه کو ده فهرمووی : ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [] :

واته : هیچ شتی که به وینهی خوا نه یه ، وه ئه وه بیسه ر و بینهری په ها .

وه ده فهرمووی : ﴿فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ [] .

واته : جاله بهر ئه وه بۆ خوا هاوشیوه دامه نین ، به پاستی خوا ده زانی و ئیوه نازانن .

ئه مه بیرو باوه ری ئه هلی سوننه و جه ماعه بوو ، له هاوه لآن و شوین که وتوانیان : وه کو پیشه وا (**أبو الحسن الأشعري**) خوی لی پازی بیته له کتیی (**المقالات عن أصحاب الحديث وأهل السنة**) هیناویه تی ، وه چه ندین که سی تر له زانیان و ئیمانداران هیناویانه .

پیشه وا (**الأوزاعي**) - خوی لی پازی بیته - فهرموویه تی ((پرسیار کراوه له زوهری و مه کحول ده باره ی ئایه ته کانی سیفات فهرموویانه : وه کو چۆن هاتوون با ئاواش برۆن)) .

وه لیدی کوپی موسلیم - خوی لی پازی بیته - فهرموویه تی : ((پرسیار کراوه له مالک و ئه وزاعی و (**لیث**)ی کوپی سه عد و سوفیانی (**ثوري**) - په حمه تی خویان لی بیته - ده باره ی ئایه ته کانی سیفات ؟ هه موویان فهرموویانه : چۆن هاتوون با ئاواش برۆن به بی چۆنیه تی بۆ دانان)) .

ئه وزاعی - خوی لی پازی بیته - فهرموویه تی : ((ئیمه کاتی شوینکه وتووان زۆریان له ژیاندا مابوون ئه مانگووت خوا له سه ر عهرشدايه ، وه باوه رمان هه یه به هه موو ئه و سیفته تانه ی له سوننه تدا هاتوون)) .

هه روه ها کاتی پرسیار کراوه له (**ربيعه**)ی کوپی (**أبو عبد الرحمن**) مامۆستای ئیمامی مالک - خوی لی پازی بیته - ده باره ی (**الإستواء**) فهرموویه تی : ((**الإستواء** پاسته و زانراوه و چۆنیته ی باس نا کړی ، سه رچاوه ی په یام هی خویه و پیغه مبه ر ته نها پاگه یانندن له سه ره و ئیمه ش باوه ری پی کردنی)) .

کاتی پرسیار کراوه له پیشه وا مالک - خوی لی پازی بیته - ده باره ی (**الإستواء**) فهرموویه تی : (((**الإستواء**) زانراوه ، چۆنیته نه زانراوه ، باوه پوون پی پیویسته ، پرسیار کردن ده باره ی بیده یه ، پاشان به خاوه ن پرسیاره که ی ووت : من تو به کا برایه کی خراب ده زانم ! فهرمانی دا به ده رکردنی و ده ریان کرد)) . به هه مان واتا ریوايه ت کراوه له دایکی ئیماندارانه وه (**أم سلمة**) - خوی لی پازی بیته - .

پیشه وا (**أبو عبد الرحمن بن المبارك**) - خوی لی پازی بیته - فهرموویه تی : ((به و شیوه یه خوا که مان ده ناسین که له سه رووی ئاسمانه کان دایه و له سه ر عهرشه و جیاوازه له دروستکراوه کانی)) .

وته ی زانیان و پیشه وایان له م بابه ته دا زۆره ناتوانریت هه مووی له م نامیلکه یه دا باس بکری ، هه رکه س ئه یه وی به و ووتانه ئاشنا ببی بابگه ریته وه بۆ نووسراوی زانیانی ئه هلی سوننه له م پوه وه ، وه کو کتیی (**السنة**) له نویسی (**عبد الله کوری**) ئیمامی ئه حمده و کتیی (**التوحيد**) له نویسی (**محمدي کوری خوزه يمه**) و کتیی (**السنة**) له نویسی (**أبو بكر بن أبي عاصم**) و وه لامه که ی شیخی ئیسلام (**ابن تيمية**) - خوی لی رازی بی - بۆ خه لکی (**حماد**) ، که وه لامیکی زۆر گرنگ و به سووده ، به پاستی بیرو باوه ری ئه هلی سوننه ی تیدا پونکردووه ته وه ، زۆر له وته ی زانیان و به لگه ی شه رعی و عه قلی تیدا هیناوه له سه ر پاستیته ی ئه وه ی ئه هلی سوننه فهرموویانه ، وه بۆ پوچه ل کردنه وه ی قسه ی نه یاره کانیان . هه روه ها له نامیلکه ی

(التدمرية) شدا دريژدهی بهم باسه داوه و بيروباوه پری ئه هلی سوننه ی تیدا پوونکردووه ته وه به به لگه ی شه رعی و عه قلی ، وه بهر په رچی نه یاره کانی داوه ته وه ، به شیوه یه کی وا که حق سه رخا و ناحق له بن ده ربیئی بۆ هر زانیه که به نیازی پاک و به مه به سستی ناسینی حه قه وه ته ماشای بکات .

هر که س پیچه وانه ی ئه هلی سوننه بی له باوه پ بوون به ناو و سیفه ته کانی خوا ، ئه وا بی گومان ده که ویتته ناو پیچه وانه کردنی به لگه نه قلی و عه قلی یه کانه وه ، له گه ل نه سازیه کی پوون و ئاشکرادا له هه موو ئه وانه ی نه فی یان ده کات و ده یانسه لمیئی . ئه هلی سوننه و جه ماعه هه رچی خوا و پیغه مبه ر ﷺ سه لماندویانه له قورئان و سوننه تی (صحیح) دا ، ئه وانیش بۆ خوای ده سه لمینن به بی ویکچوواندن (تشبیه) ، وه پاک پایده گرن له (له یه ک چوون) له گه ل دروستکراوه کانی دا پاک راگرتنی که په کخستنی سیفه ته کانی تیدا نه بیئ ، ئه هلی سوننه پزگاریان بووه له تووش بوون و نه سازی (التناقض) و کاریان به هه موو به لگه کان کردووه ئه مه ش سوننه تی خواجه له که سانیکدا ده ستیان بگرن به حه قه وه ، چی له توانایاندا هه یه به دلسۆزی بۆ خوای ئه نجام بدن ، که یارمه تی یان بدات و پیگه ی راستیان بۆ ئاسان بکات و به لگه یان سه ربخات ، وه کو خوا ده فه رموی : ﴿ بَلْ نَقْضُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴾ [:] .

واته : به لکو ئیمه حه ق ئه که ین به سه ر باتل دا تا ناحق له ناو ده با جا له نا کاو ناحق له ناو ده چی .

وه فه رموی : ﴿ وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴾ [:] .

واته : موشریکه کان هیچ پرسیار و پیشنیاریک بۆ تو ناهینن ئیلا ئیمه ش له به رانه ریاندا وه لامی حه ق و چه سپاو و باشترین ته فسیرت بۆ ئه نیئین .

زانای پایه بهرز (الحافظ ابن کثیر) - خوای لی پازی بیئ - له ته فسیره به ناویانگه که یدا له ته فسیری ئایه تی : ﴿ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾ [:] .

واته : به راستی په روهر دگارتان ئه و خواجه یه که ئاسمانه کان و زهوی له شه ش پۆژدا به دیهینا پاشان له سه ر عه رش بهرز و بلند بووه ته وه .

له ته فسیری ئه م ئایه ته دا قسه یه کی به نرخی باس کردووه که ده فه رموی : (خه لکی له م مه سه له دا را و قسه ی جیاوازیان هه یه ، ناتوانری لیره دا هه مووی باس بکری ، به لام ئه وه هه یه ئیمه په یه وه ی مه زه هه بی پیشین ده که ین وه کو ئیمامی مالک و ئه وزاعی و ثوری و (لیث)ی کوپی سه عد و شافعی و ئه حمه د و ئیسحاقی کوپی (راهویه) ، وه چه ندین که سی تر له پیشه وایانی موسلمانان له کۆن و تازه دا ، مه زه هه بی ئه وانیش بریتی یه له وه ی ناو و سیفه ته کانی خوا چۆن هاتوون با ئاواش برۆن به بی (تکلیف) چۆنیه تی و (تشبیه) ویکچوواندن و (تعطیل) په کخستن ، ئه وه ی دیت به میشکی ئه وانه ی (تشبیه) ده که ن دووره له خواوه ، چونکه هیچ شتیک هاو وینه ی خوا نییه ، خوا گه وره و بیسه ر و بینایه ، به لکو پیشه وایان له وانه (نعیم بن حماد الخزاعي) مامۆستای ئیمامی بوخاری فه رموویه تی : هه رکه سی خوا به دروستکراوه کانی بشوبه یئی ئه وا کافر ده بی ، وه له و وه سفانه ی خوا بۆ خوی کردوه و پیغه مبه ر ﷺ بۆ کردوه هیچ (تشبیه) یک نییه ، ئه وه ی ئه و ناو و سیفه تانه ی که له قورئان و سوننه تی (صحیح) دا هاتوون به سه لمیئی بۆ خوا (به و جوهری که شیاوه به به رزی خواوه) ، وه نه فی که م و کوپی بکات ئه وه به راستی پیگه ی هیدایه تی گرتووه ته بهر .

بنچینهی دووهم : باوه‌ربوون به فریشته‌کان

باوه‌ربوون به فریشته‌ان به دوو شیوه ده‌بی: به کورتی، و به (ورد و دریژی)، به کورتی موسلمان باوه‌ری به‌وه هیه که خوا فریشته‌ی هیه، به‌دیھیناون بو گوی پاپه‌لی کردنی، و هسفی کردن به‌وه‌ی که به‌نده‌ی به‌پزن، ووت‌ی خو‌یان پیش ووت‌ی خوا ناخن، کردار به‌فرمانی ئه‌و ده‌کن: ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ حَشْنَتِهِ مُشْفِقُونَ﴾ [:] .

واته : خوا کرده‌وه‌ی ئه‌م‌پۆ و داهاتووی ئه‌وانه ده‌زانئ هه‌روه‌ها رابوردویان ده‌زانئ، ئه‌وانه تکا و شه‌فاعت ناکه‌ن مه‌گه‌ر بو ئه‌و که‌سه‌ی که خوا لئ‌ی پازی‌یه تکای بو بکه‌ن مه‌لائیکه‌کان له ترسی گه‌وره‌یی خوا له‌ترس دان .

فریشته‌کان چه‌نده‌ها پۆلی جیاوازن، هه‌ندیکیان هه‌لگرتنی (عه‌رش) یان پی سپێردراوه، هه‌ندیکیان ده‌رگاوانی به‌هه‌شت و دۆزه‌خن، هه‌ندیکیان کرده‌وه‌ی به‌نده‌کان ده‌نوسنه‌وه، ئه‌مه به کورتی .

به‌لام به دریژی باوه‌رمان به ئه‌وانه هیه که خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﷺ ناوی بردون وه‌کو : جبریل، میکائیل، مالک - که ده‌رگاوانی دۆزه‌خه -، ئیسرافیل - که فوو کردن به (صور) ی پی سپێردراوه، که له چه‌ندین فه‌رمووده‌ی صه‌حیح دا باس کراوه .
سه‌لمینراوه له (عائیشه) وه - خوی لی پازی بیته - که پیغه‌مبه‌ر ﷺ فه‌رموویه‌تی : ((
((

[:] .

واته : فریشته‌کان له نور دروست کراون، جنۆکه‌یش له بلیسه‌ی ئاگر، ئاده‌میش له‌وه‌ی که بۆتان باسکراوه واته له گل - خۆل - .

بنچینه‌ی سیّ یه م : باوهر بوون به کتیبه‌کان

به کورتی : پیوسته که باوهر پمان هه‌بی که خوی گه‌وره چه‌ندین کتیبی ناردووه بۆ سه‌ر پیغه‌مبه‌رانی ، بۆ پونکردنه‌وه‌ی مافی خوا و بانگه‌واز بۆ لای ئه‌و ، وه‌کو ده‌فه‌رموی : ﴿ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ﴾ [:] .

واته : به‌راستی ئیمه پیغه‌مبه‌رانی خۆمان به موعیزه‌وه ناردووه ، و له گه‌لێشیاندا کتیبی ئاسمانی و دادوهریمان ناردووه تا خه‌لك دادوهری بخه‌نه به‌رچاو ، واته : فرمانمان به دادوهری کردون .
وه ده‌فه‌رموی : ﴿ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مُسْتَقِيمٌ ﴾ [:] .

واته : خه‌لك له سه‌ره‌تاوه له سه‌ریه‌ك ئاین بوون ، پاشان جیاوازیان تی‌كه‌وت ، و خوی په‌روه‌ردگاریش پیغه‌مبه‌رانی به موژده‌ری و ترسینه‌ریه‌وه بۆ ناردن ، وه له گه‌ل ئه‌واندا کتیبی بۆ ناردوون ، بۆ ئه‌وه‌ی له جیاوازیه‌کانی نیو خه‌له‌لدا دادوهری بکه‌ن .

وه به‌ورد و درێژی : باوهر پمان هه‌یه به‌وانه‌ی خوا ناوی بردوون وه‌کو : (ته‌ورات ، و ننجیل ، و زه‌بوور ، و قورئان) .
قورئانی پیروژ کۆتا ترین و باشت‌ترین کتیبی خواجه و به‌سه‌ر راگه‌یشتو و به‌راستخه‌ره‌وه‌ی باقی کتیبه‌کانی تره .
له سه‌ر هه‌موو موسلمانان پیوسته شوینی بکه‌ون و حوکمی پی‌بکه‌ن هه‌روه‌ها به‌و فه‌رموودانه‌ی که سه‌لمینراوه له پیغه‌مبه‌ره‌وه ﷺ .

چونکه خوی گه‌وره پیغه‌مبه‌ر ﷺ ی ناردووه بۆ گشت جنۆکه و ئاده‌میزاد ، وه ئه‌م قورئانه‌ی بۆ ناردوون بۆ ئه‌وه‌ی حوکمی پی‌بکه‌ن له نیوانیاندا ، وه خوا کردویه به شیفای دلان ، قورئانی گێپراوه به پونکه‌ره‌وه بۆ هه‌موو شتی ، وه به هیدایه‌ت و په‌حمه‌ت بۆ باوهر‌پداران ، وه‌کو خوا ده‌فه‌رموی : ﴿ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾ [:] .

واته : ئه‌م قورئانه کتیبیکی پیروژه دامانبه‌زاندوه په‌یره‌وی پی‌بکه‌ن ، و ته‌قواتان هه‌بی به‌لکو به‌ر په‌حمه‌تی خوا بکه‌ون .

وه ده‌فه‌رموی : ﴿ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴾ [:] .
واته : ئه‌م قورئانه‌مان بۆ ناردی که پوونکه‌ره‌وه‌ی هه‌موو شتی‌که و هوی پینمونی و په‌حمه‌ت و موژده‌یه بۆ موسلمانان .

وه ده‌فه‌رموی : ﴿ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمُوتُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيُّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴾ [:] .

واته : بلای ئه‌ی خه‌لکینه به‌راستی من نێردراوی خوام بۆ لای هه‌مووتان ، ئه‌و خواجه‌ی که مولکی ئاسمانه‌کان و زه‌وی تایبه‌تی ئه‌وه ، په‌ره‌ستراویکی‌تر نییه شایسته‌ی په‌ره‌ستن بی‌ت جگه له‌و نه‌بی‌ت ، هه‌ر ئه‌وه زیند و ده‌کاته‌وه و ده‌مرینی ، جا باوهر به‌خوا و پیغه‌مبه‌ری خوا بینن ، ئه‌و پیغه‌مبه‌ره نه‌خوینده‌واره‌ی که باوهری به‌خوا و گوفتاره‌کانی خوا هه‌یه ، شوینی بکه‌ون تا پینمونی بکری .

وه چه‌ندین ئایه‌تی تر که له‌م پوه‌وه هاتوون .

بنچینه‌ی چوارهم : باوهرپوون به پیغه‌مبه‌ران

پیویسته باوهرپمان به پیغه‌مبه‌ران هبّی ، به کورتی : باوهرپمان هیه که خوی گه‌وره پیغه‌مبه‌ری بۆ به‌نده‌کانی ناردووه بۆ ئه‌وه‌ی مژده‌ی به‌هشت به چاکه کاران بدن ، و خراپه کارانیان به دۆزه‌خ بترسین ، وه بانگه‌واز کاربن بۆ هه‌ق ، هه‌ر که‌س وه‌لامیان بداته‌وه ده‌گاته خوشبه‌ختی پۆژی دواپی ، وه ئه‌وه‌ش که دژیان بوه‌ستی تووشی په‌شیمانی و ناویمیدی ده‌بی ، کۆتا و باشتیرینی پیغه‌مبه‌ران پیغه‌مبه‌ری خۆمانه صلی الله علیه و آله

خوی گه‌وره ده‌فه‌رمووی : ﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ [:] .

واته : به‌راستی ئیمه له ناو هه‌ر ئومه‌تیکدا پیغه‌مبه‌ریکمان ناردووه بۆ ئه‌وه‌ی خوی په‌روه‌ردگار به‌ته‌نها به‌رستن و دوورکه‌ونه‌وه له په‌رستنی جگه له خوا ، وه‌کو شه‌یتان و بت و جادووگه‌ر و ... هتد .

وه ده‌فه‌رمووی : ﴿ رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ﴾ [:] .

واته : پیغه‌مبه‌رانی که مژده‌ده‌ر و ترسینه‌ر بوون بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لک دوی ناردنی ئه‌م پیغه‌مبه‌رانه هه‌یج به‌لگه و بیانویه‌کیان نه‌می‌نی .

وه ده‌فه‌رمووی : ﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ﴾ [:] .

واته : موحه‌مه‌د باوکی هه‌یج یه‌ک له پیاوانی ئیوه‌نیه - واته : باوکی راسته‌قینه‌ی زه‌ید کوپی حاریسه‌نیه - خوی لی‌رازی بی‌ت - به‌لام ئه‌و پیغه‌مبه‌ری خوییه و دواپین پیغه‌مبه‌ریشه .

خوی گه‌وره له قورئاندا هه‌رکامیانی ناو بردی و پیغه‌مبه‌ریش صلی الله علیه و آله له سوننه‌تدا ، ئیمه باوهرپی

پێده‌که‌ین وه‌کو نووح و هود و صالح و ئیبراهیم و ئه‌وانی تر - دروود و سلاوی خویان له سه‌ر بی‌ت - .

بنچینه ی پینچهم : باوه‌ربوون به رۆژی دوا‌یی

به‌نیسبته باوه‌ربوون به رۆژی دوا‌یی یه‌وه ، باوه‌ربوون به هه‌موو ئه‌وانه ده‌گریته‌وه خوا و پیغه‌مبه‌ر ﷺ هه‌والیان پیداوین ئه‌وانه‌ی له دوا‌ی مردن پروو ئه‌ده‌ن وه‌کوو لی‌ پرسینه‌وه و خوشی و سزای گۆپو ئه‌وانه‌ی له هاتنی قیامه‌تدا پروو ئه‌ده‌ن وه‌کوو سه‌ختی و نارپه‌حه‌تی ئه‌و پۆژه و پردی (صراط) و دانانی ته‌رازو و لی‌ پرسینه‌وه و پاداشت و تۆله و په‌خشی نامه‌ی کرده‌وه‌کان له نیوان خه‌لکدا ، یه‌کیک به‌ده‌ستی راستیه‌وه و یه‌کیک به‌چه‌پی یان له‌پشتی یه‌وه ، هه‌روه‌ها باوه‌ربوون به‌حه‌وزی که‌وسه‌ر که ئاماده‌کراوه بو پیغه‌مبه‌ر ﷺ و باه‌ربوون به‌به‌هشت و ئاگر و بینینی خوای په‌وره‌دگار و قسه‌کردنی باوه‌رداران له‌گه‌ل خوا ، و چه‌ندین شتی تر که له قورئانی پیروو و سوننه‌تی (صحیح) ی پیغه‌مبه‌ردا ﷺ هاتوون که پیویسته باوه‌رمان پییان هه‌بیّت ، به‌و شیوه‌یه‌ی خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﷺ به‌یان و ئاشکرایان کردوه .

بنچینهی شه شه م : باوه ربوون به قه دهر

باوه ربوون به قه دهر باوه ربوون به چوارشت له خو ده گری :

یه که م : خوی گه وره عیلمی نه وهی پویداوه ، و نه وهش پووئدات زانیویه و دهیزانی ، باری بهنده کان و زوری و ئاکامی کرده وهیان ده زانی و کاروباریان له خوا ون نابی .

وه که ده فهرمووی : ﴿ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴾ [:] .

واته : به پاستی خوی پهره ردگار زانا و به ئاگایه به هه موو شتی .

وه ده فهرمووی : ﴿ لَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴾ [:] .

واته : تا بزانی که خوا به سه ره موو شتی که ده توانایه و به پاستی خوا زانستی به هه موو شتی که ههیه .

دووهم : خوا نه وهی ته قدیری کردبی و بریاری دابی و نوسیویه تی ، وه کو ده فهرمووی : ﴿ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ﴾ [:] .

واته : به پاستی ئیمه ده زانی که خو ل چ راده یه که له له شیان که م ده کاته وه و ده یکاته خو ل ، و کتبی که پاریزه ری هه موو شتی که تی دیاهه که (اللوح المحفوظ) ه لای ئیمهیه .

وه ده فهرمووی : ﴿ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ﴾ [:] .

واته : وه هه موو شتی که مان له له وحی مه حفوزدا ژماردوه و به ژماره نوسیومانه .

وه ده فهرمووی : ﴿ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴾ [:] .

واته : ئایا نازانی که به پاستی خوا نه وهی و له ئاسمان و زهوی دایه نهیزانی ؟ چونکه هه موو نه وانه له کتبی دیاهه نوسراوه ، به پاستی نه وه بو خوا زور ئاسانه .

سی یه م : باوه ربوون به ویستی (ته و او و ریگه نه گراوی) خوا ، واته : هه رچی بیهوی ببی نه بی و نه وهیشی نه یهوی ببی بیگومان نابی وه کو ده فهرمووی : ﴿ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴾ [:] .

واته : به پاستی خوا چی بوی ده یکه .

وه ده فهرمووی : ﴿ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴾ [:] .

واته : به پاستی فه رمانی نه وهیه که هه ر کاتی بیهوی شتی به دی بهینی پی ی ده لی : ببه جا بی دواکه وتن دیته دی .

وه ده فهرمووی : ﴿ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴾ [:] .

واته : ئیوه ئیراده ناکه تا پهره ردگاری جیهان ئیراده نه کات .

چواره م : هه موو بونه وهران خوا به دی هینان ، جگه له وهیچ به دیهینه ره پهره ردگاری که تر نهیه .

وه کو ده فهرمووی : ﴿ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴾ [:] .

واته : خوا به دیهینه ری هه موو شتی که و هه نه ویش پاریزه ری هه موو شتی که وه ته کیریان به دهستی نه وه به بی هاوبهش .

وه ده فهرمووی : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآئِنِّي تُؤَفَّكُونَ ﴾ [:] .

واته : نهی خه لکینه نیعمه تی که خوا به ئیوهی داوه بهیینه وه بیر ، ئایه جگه له خوا به دیهینه ری تر ههیه که له ئاسمانه کان و زهوی پوزیتان بدات ؟ بیجگه له وه په رستراویکی تر نهیه ، جا چون درو ده کهن و له هه ق لانه دن .

که و بوو باوه ربوون به قه دهر لای نه هلی سوننه ت باوه ربوون به م چوار شته ده گریته وه ، به پیچه وانهی نه هلی بیده وه که هه ندی له م چواره یان ئینکار کردوه .

له باوه ربوون به خوا : باوه ربونه به وهی باوه ربیته له ووته و کرده وه ، به چاکه کردن زیاد ده کات و به تاوان کردن که م

دهكات ، و دروست نيه هيچ كهس له موسلمانان به كافر دابنري به هوي كردني تاوانيكه وه كه له شيرك و كوفر بچوك تر بي وه كو داوين پيسي (زينبا) و دزي كردن و سوو خواردن و خواردنه وي مه ي و نه زيه ت داني دايك و باوك وه چه ندين شتي گه وره تر له تاوانه گه وره كان ، مه گهر حه لاليان بكات له بهر نه م ثايه ته ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ﴾ [: .

واته : به پاستي ههركهس هاوبهش بو خوا دابني ناييه خشى به لام كه متر له وه يان جگه له وه بو ههركهس بيه وي ئه ي به خشى

وه له بهر نه وه ي سه لمينراوه له پيغه مبه ره وه ﷺ له فهرموده ي (متواتر) دا فهرموويه تي :)) . ((

واته : به پاستي خوا ههركهسي به نه ندازه ي تو سقاله خه رده ليك ئيماني له دلدا بي له ناگري دوزه خ نايه يي .
له باوه ربوون به خوا : نه وه يه خو شه ويستي و رق لي بوونت هه ر له بهر نه وه بي و دوستايه تي و دژايه تي كردنت له بهر نه و بيت ، كه وا بوو باوه رداراني خو ش نه وي و دوستايه تيان له گه ل نه كات به تاييه ت هاوه لاني پيغه مبه ر ﷺ و رقي له بي باوه رانه و دژايه تيان له گه ل نه كات .

نه هلي سوننه و جه ماعه هاوه لانيان خو ش نه وي وه دوستايه تيان له گه دل ده كهن و باوه ريان وايه نه وان باشتريني خه لكن له دواي پيغه مبه ران ، له بهر نه م فهرموده يه ي پيغه مبه ر ﷺ :)) [: .

واته : چاكترين خه لكى نه واننه كه له سه رده مي مندا ژياون ، ئينجا نه واننه ي دواي نه وان ، ئينجا دواي نه وان .
نه هلي سوننه باوه ريان وايه باشتري هاوه لان (ابو بكر) ه پاشان (عمر) پاشان (عثمان) پاشان (علي) - خوا له هه موويان پازي بي - دواي نه وان نه واني تر له وه ده كه سه ي كه موژده ي به هه شتيان پي دراوه ، پاشان هه موو هاوه لان - خوا له هه موويان پازي بي - .

نه هلي سوننه زمانيان نه گرن له وه ي كه له نيو انياندا رويداوه ، باوه ريان وايه هاوه لان هه موو له و كارهدا (مجتهد) بونه ، نه وه ي پيكا بيتي نه وه دوو جار پاداشتي نه دري ته وه ، نه وه ي شي نه ي پيكا بي نه وه ش هه ر يه ك پاداشتي نه دري ته وه .

نه هلي سوننه كه سو كاري موسلمانان پيغه مبه ريان خو ش ده وي و دوستايه تيان له گه ل ده كهن به هه مان شي وه بو خيزانه كاني پيغه مبه ر دايكاني ئيمانداران له هه موويان پازين و قسه يان پي ناليين .

نه هلي سوننه خو يان به ري ده كهن له ريبازي شيعه كه رقيان له هاوه لاني پيغه مبه ره و جنيويان پي نه دهن ، وه زياده ره وي ده كهن له سه ناگو ي خزم و كهس و كاري پيغه مبه ردا ﷺ له و پله و پايه ي خوا بو ي داناوون و زياتريان بو داده نين ، له هه مان كاتدا نه هلي سوننه ت خو يان به ري ده كهن له ريبازي خه واريچ ، نه واننه ي كه له ريزي خزم و كهس و كاري پيغه مبه ر ﷺ كه م ده كه نه وه به قسه و كرداري خراپ نه زيه تيان نه دهن .

هه موو نه مانه ي له م وتاره كورته دا خستمانه روو (له باسي نه و بيو باوه رپه راسته قينه ي كه خوا و پيغه مبه ري ﷺ پي ناردوه) كه بريتي يه له بيو باوه ري كو مه لي رزگار بووي نه هلي سوننه و جه ماعه كه پيغه مبه ر ﷺ ده ربارهيان فهرموويه تي :)) . ((

واته : به رده وام كو مه ليك له ئومه تي من له سه ر پاستي ده ميننه وه تاوه كو فهرماني خوا دي ته جي .
وه ده فهرموي :))

((:
واته : يه هودي يه كان بوون به حه فتا و يه ك تا قمه وه ، گا وره كان بوون به حه فتا و دوو تا قمه وه ، موسلمانان يش له ناينده دا ده بن به حه فتا و سي تا قمه وه ، هه موويان ده چنه دوزه خه وه ته نها يه كيكيان نه بي ، هاوه لان وتيان نه ي پيغه مبه ري خوا نه و

کۆمهله كۆين ؟ ئۇيۇش فەرمۇى : ئۇوانەن كە لە سەر سۈننەتى من و ھاۋەلەن دەپۇن .

ئەمەش ئۇ بىرۋاۋەپەيە كە پىۋىستە بەتۈۋىدى دەستى پىۋە بگىرى و بەردەۋام بىن لەسەرى و وريا بىن لەو شتەنى پىچەۋانەى دەۋەستىن ئۇۋانەى لە بىرۋاۋەپەى ئەھلى سۈننە لاىان داۋە و چەندىن پىچكەى تریان گرتۋەبەر زۇرن ، لەۋانەى ئەۋانەى بت و خەلك و فرىشتە و پىۋاچاكان و جنوكە و دار و بەرد و شتەنى تر دەپەرەستىن ئەمانە ۋەلامى بانگەۋازەكەى پىغەمبەريان نەداۋەتەۋە بەلكو دژاىەتى و سەرپىچيان كىردۋە ۋەكو قورەش و تىرەكانى عەرەب بەرامەبەر بە پىغەمبەر ﷺ كىردىان ، ئەمانە داۋاىان لە بتە كانىان دەكرد كە پىۋىستىيەكانىان جىبەجى بكن و شىفای نەخۋشىندارەكانىان بدەن و سەرکەۋتۋىان بكن بە سەر دۈژمنەكانىاندا ، ئەمانىش لە بەرامبەر ئەۋانەدا شتىان بۇ سەر دەبرىن و نەزىيان بۇ دەكردن ، لە كاتىكدا كە پىغەمبەر ﷺ ئەمەى لىقبول نەكردن و فرمانى پىكردن بە يەكۋاپەرەستى سەريان سۈرپا و ئىنكارىيان كىردۋە وتىان :

﴿اجْعَلِ الْاِلَهَةَ اِلَهاً وَّاحِداً﴾ [:] .

ۋاتە : ئايا ھەموۋ خۋاكانى كىردۋەتە يەكخۋا ! بەراستى ئەمە شتىكى سەرسۈپھىنەرە !!!

بەردەۋام و بىۋچان پىغەمبەر ﷺ بانگى دەكردن بۇ يەكۋاپەرەستى و دەيتىرساندن لە شىرك ، ۋە راستى بانگەۋازەكەى بۇ ۋالا دەكەردن ، ھەتاۋەكو خۋاى گەرە ھەندىكى ھىدايەت داۋ پاشان بە كۆمەل ھاتنە ناۋ ئاينى ئىسلامەۋە ، ئىنجا لە دۋاى بانگەۋازىكى بەردەۋام و جىھادىكى دور و درىژ لە لاىەن پىغەمبەر ﷺ و ھاۋەلەن و شۈيىنكەۋتۋانەۋە ئاينى ئىسلام سەرکەۋت بە سەر ھەموۋ ئاينەكاندا ، بەلام پاشان بارۋدۇخ گۇپا و نەفامى بالى كىشا بە سەر زۇربەى خەلكىدا ھەتاۋەكو زۇربەى خەلك گەرەنەۋە بۇ ئاينى نەفامى و بت پەرەستى بە ئەنجامدانى زىادەپەرەۋى لە ئاستى پىغەمبەران و پىۋاچاكاندا بە ھاۋار و بانگ لىكردىيان و داۋاى كۆمەكى كىردن لىيان و چەندىن شتى تر لە جۇرەكانى شىرك !

ئەمانە ۋاتى (لا اِلهَ اِلاَّ اللهُ)يان نەدەزانى ۋەكو كافرانى عەرەب دەيانزانى ! بەردەۋام ئەم ھاۋبەش دانانە لە ناۋ خەلكىدا تەشەنەى دەكرد تاۋەكو ئەم سەردەمەى خۇمان ، بە ھۋى زالبۋونى نەفامى و دۈۋر كەۋتنەۋەمان لە سەردەمى پىغەمبەرەۋە ﷺ .

شۈبھەى ئەم موشرىكانە ھەمان شۈبھەى ئەۋانى پىشۋەۋە كە برىتى بوۋ لە ئايەتى : ﴿هُؤلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللهِ﴾ [:] ، ۋاتە : ئەمانە لاى خۋا تكاكارمانن ، ۋە ئايەتى : ﴿مَا نَعْبُدُهُمْ اِلاَّ لِيُقَرِّبُونَا اِلَى اللهِ زُلْفَى﴾ [:] ، ۋاتە : ئىمە ئەۋانە ناپەرەستىن مەگەر بۇ ئەۋەى لە خۋامان نىزىك بكنەۋە ، خۋاى گەرە لە قورئاندا ئەم شۈبھەيەى پۈچەل كىردەۋە و پۈۋنى كىردەۋە ھەر كەس جگە لە خۋا كەسى تر بىرەستى ھەر كەسى بى ئەۋە شىرك و كوفرى بە خۋاى گەرە كىردۋە ۋەكو دەفەرمۇى :

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هؤلَاءِ شَفَعَاؤُنَا﴾ [:] ، ۋاتە : ۋە بىجگە لە خۋا شتگەلىكى تر دەپەرەستىن كە نەزىيانىان پى ئەگەيەنن و نەسۈدىكىيان پى ئەدەن و ئەللىن ئەمانە لاى خۋا تكاكارمانن .

خۋاى گەرە بەم ئايەتە بەرپەرەچى داۋنەتەۋە كە دەفەرمۇى : ﴿قُلْ اَتَّبِعُونَ اللهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الارْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ [:] .

ۋاتە : بلى ئايا خەبەر بە خۋا ئەدەن دەربارەى شتىك كە لە ئاسمانەكان و زەۋىدا سەر و شۈيىيان بۇ نىيە ؟! پاك و بىگەردى بۇ خۋا لە ھاۋبەشانەى كە دای ئەننى .

خۋاى گەرە لەم چەند ئايەتەى پىشۋودا پۈۋنى كىردەۋە كە پەرەستى غەبرى ئەۋ لە پىغەمبەران و پىۋاچاكان و ئەۋانى تر شىركى گەرەيە ئەگەر چى ئەنجامدەرانى ناۋى ترى لىبنىن ، خۋاى گەرە دەفەرمۇى : ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ اِلاَّ لِيُقَرِّبُونَا اِلَى اللهِ زُلْفَى﴾ [:] .

ۋاتە : ۋە كەسانى كە غەبرى خۋاىان بە پەرستراۋ گرتۋە ئەللىن ئىمە ئەۋانە ناپەرەستىن مەگەر بۇ ئەۋەى لە خۋامان نىزىك بكنەۋە .

خوای گه وره به م ئایه ته بهر په رچی داونه ته وه : ﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾ [:] .

واته : به پراستی خوا له وهی که جیاوازیان تیدا هه یه دادوهریان له نیاواندا دهکات به پراستی خوا پینوینی که سانی ناکات که دروژنی بیباوه پ بی .

خوای گه وره به و ئایه تانه پرونی کرده وه که په رسته که یان بۆ جگه له خوا به پارانه وه ترس و تکا و ئه وانی تر ، کوفره به خوا ، وه به دروی خسته وه له و قسه یه ی که ده یان وت په رستراوه کانمان له خوامان نزیک ده که نه وه .

له و بیروباوه په کوفرانه ی که دژ به بیروباوه پری راسته قینه و پیچه وانه ی پیاپی پیغه مبهرن ﷺ ، له وانه :

* نه و بیروباوه په ی که بیباوه پ (ملحد) له کانی ئه م سهرده مه هه یانه شوینکه وتوانی مارکس و لینین و ئه وانی تر له بانگه واز کارانی (الجماد) و کوفر ، نه گهر چی ناوی لیبنن (سوسیالیست یان شوعی یان به عسی یان چه ندین ناوی تر) ! بنچینه ی نه و بیباوه پانه بریتی یه له دروشمی (خوا نیه و ژیان ته نها بریتی یه له ماده) !!!

هه روه ها له بنچینه کانی تریان ئیناکری کردنی زیندو بوونه وه و به هشت و ئاگری دوزخ و باوه پ نه بوون به ئاینه ئاسمانیه کان .

بیگومان نه وه ی ته ماشای کتبی که کانیا بکات و زمانی حالیا دیراسه بکات نه و شتانه ی بۆ دهر نه که ویت ، گومانیش له وه دا نیه که نه م بیروباوه په دژ به هه مو ئاینه ئاسمانیه کانه و خاوه نه که ی له دنیا و پوژی دوا پیدا بۆ خراپترین دوا نه نجام نه بات .

* له و بیروباوه پانه که دژ به بیروباوه پری راسته قینه نه وه یه که هندی له (باطینه) یه کان و هندی له سو فی یه کان هه یانه (که هندی کهس له وان پی ئه ئه لاین نه ولیا) و باوه پریان وایه هاو به شن له گه ل خوادا له به پروه بردنی کاروباری جیهاندا و ناویان ده نین : (أقطاب ، أوتاد ، أغواث) و چه ندین ناوی تر که خو یان دایان هیناوه بۆ په رستراوه کانیا ، نه مه ش خراپترین شیرکه له په روه ردگاریتی خوادا ، که خراپتره له شیرکی نه فامی عه رب ، چونکه کافرانی عه رب ، له په روه ردگاریتی خوادا شیرکیان نه نجام نه دابوو ، به لکو ته نها له په رستندا ، شیرک نه نجامدانی نه وان ته نها له کاتی خوشیدا بوو ، به لام له کاتی سه ختیدا خویان به دلسوزی ده په رست وه کو خوای گه وره ده فهرمو ی : ﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ [:] .

واته : جا کاتی سواری که شتی بوون به دلسوزی خوای گه وره بانگ ده کهن ، وه کاتی نه وانی برده وشکایی و پزگاری کردن شه ریکیان بپارده دا .

به لام یه که تاپه رستی له په روه ردگاریتی خوادا دانیا پيدا نه نا وه کو خوا ده فهرمو ی : [وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ] [:] .

واته : وه نه گهر له وانه بیرسی ئایا چ که سی نه وانی به دی هیناوه بی گومان ده لاین خوا .

وه ده فهرمو ی : ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ [:] .

واته : بلای چ که سی له ئاسمان و زهویه وه پوزیتان نه دا ؟ وه یان چ که سی خاوه و به دیهینه ری گو ی و چاوانه ؟ وه چ که سی زیندو له مردو یا مردو له زیندو دهر دینی ؟ وه چ که سی ته کبیری کاروباری دنیا دهکات ؟ ده لاین خوا ، توش بلای نه ی بۆ له خوا ناترسن و به ته نها ناپه رستن .

وه چه ندین ئایه تی تر له م مه به سته دا هاتووه .

* موشریکه کانی نه م سهرده مه له وانه ی کون زیاتریان کردووه ، نه وهش له دوو پوه وه :

یه که م : شیرکی هندی کیان له په روه ردگاریتی (الربوبية) .

دووهم : شیرک کردیانیان له هردو کاتی خوشی و سه ختیدا ، نه وه ی تیکه لاوی کردن هه والیانی زانیبی و بینیبیتی چ ده کهن

ئەم پاستىيە دەزانى كە چى دەكەن لە پەنای گۆرى ئىمامى حوسەين و بەدەوریدا لە مېصر ، وە لە پەنای گۆرى (عەیدەروس) دا لە عەدەن ، وە (هادى) لە يەمەن ، وە (ئىبنو عەرەبى) لە شام ، و شىخ (عبدالقادر گەيلانى) لە عىراق ، وە چەندىن گۆرى بەنابانگى تر كە خەلكى سادە و عەوام زىادەپرەويان لە ئاستدا كردوو ، كە زۆربەى مافى خويان بۆ ئەوان داناو ! كەم كە سيش هەيە قەدەغەى ئەوەيان لى بكات و يەكخوایە رستى راستەقىنەيان بۆ پوون بكاتە وە ﴿إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ !!!

داوا لە خۆى پاك و بىگەرد دەكەين كە بىيان گۆریتە وە بۆ هۆش و ژیری خۆيان ، وە بانگەوازكاران لە نۆوانياندا زۆر كات و يارمەتى كاربەدەستانى موسلمان و زانايانى موسلمان بدات بۆ دژايەتى كردن و لە ناو بردنى ئەم شىركە .

* لەو بیروباوەرپانەى كە دژ بە بیروباوەرپى راستەقىنەن لەبەشى ناو و سیفەتەكانى خوادا بیروباوەرپى ئەهلى بیدعەيە، وەكو جەهمیەكان و موعزىلە و ئەوانەى كە رێگەى ئەوانیان گرتە بەر لە نەفى سیفەتەكانى خۆى گەورەدا ، و سیفەتەكانیان پەك خست و وەسفیان كرد بە نەبوو و سیفەتى ووشك و بى مانا ! گەورەيى و بەرزى بۆ خۆى گەورە لەو قسانەيان ، هەرودەها ئەوانەش كە نەفى هەندى لە سیفەتەكانى خويان كرد و هەندىكى تريان سەلماند وەكو ئەشعەرەيەكان كە لەوانە دەژمێررێن ، چونكە سەلماندنى هەندىكى ئەوەيان لە سەر پێيوست دەكات ئەوانەى تریش كە نەفيان كردوو و ماناكانیان گۆرپووە بىيان سەلمێن .

ئەمانەش لەم كارەياندا پێچەوانەى بەلگەى نەقل و عقلیان كردوو ، و لەم مەسەلەيەدا كەوتوونەتە ناسزایى (تناقض) يكى پوون و ئاشكراوە .

بەلام ئەهلى سوننە و جەماعە بە بى كەموكوپى ئەو ناو و سیفەتەكانى خوا كە خوا بۆ خۆى داینايى يان پێغەمبەر ﷺ داینايى ، ئەمانیش سەلماندوویانە و دایان ناو ، وە خويان پاك راگرتوو لەوەى بیشوبهین بە دروستكراوەكانى پاك راگرتنێك دوور لە پەك خستنى سیفەتەكانى كەوابوو ئیشیان بە هەموو بەلگەكان كردوو ، نەدەستكاریان كردوو و نەپەکیان خستوو ، تووشى ئەو ناسزایى نەهاتوون كە غەبرى ئەوانى تێكەتوو وەكو باسماں كرد ، ئەم رێگەيە رێگەى سەرفراز بوونە ، و خوش بەختى دونیا و پۆزى دواىيە ، ئەمە ئەو رێگە راستەيە كە پېشین و پېشەوايانى ئەم ئوممەتە گربتوویانە بەر ، بەپاستى پاشماوێ ئەم ئوممەتە چاك نابى مەگەر بەوەى كە پېشەكى پى چاك بوو ، كە بىرىتىيە لە شوینكەوتنى قورئان و سوننەت و وازەینانیان لەوەى پێچەوانەيان بوو ستن .

هه ئوه شيننه ره ده كاني موسلمان بوون :

برای موسلمان : پيويسته بزاني كه خواي گه وره پيويستی كردوو له سهر هه موو بهنده كاني موسلمان بين و دهست بگرن به ئيسلامه وه و ووريا بن له وهی پيچه وانهی ئيسلامه ، وه پيغه مبهري ﷺ بۆ هه مان مه به ست په وانه كردوو ، خواي گه وره هه والي پيداوين كه هه ر كه سي شويني ئه و پيغه مبهري ﷺ بكه وي ئه وه هيدايه تي وه رگرتوو و هه ركه سيكيش پشتي لي هه لكا ئه وه گومر ابووه .

وه له چه ندين ئايه تا له هوكاره كاني پاشگه ز بوونه وه و شيرك و كوفر و وريامان دهكات ، هه روه ها زانايان په حمه تي خويان لي بي له باسي حوكمي مورته ددا (هه لگه راوه له دين) باسيان كردوو كه موسلمان به چه ندين هه له وه شيننه ره وه له ئيسلام ده رده چي و ئه وانه خوي و مالي حه لال دهكهن ، وه ترسناك ترين و ئه وهی كه زور پوو بدات ، له وانه ئه م ده (١٠) خاله ن :

به كورتي باسيان ده كه م له گه ل چه ند پوون كردنه وه به كدا له كو تايباندا بۆ ئه وهی خوت و خه لكی تريس و وريايان بن به مه به ستی توش نه بوون و پزگار بوون لييان :

يه كه م : هاوبه ش بۆ خوادانان له په رستندا ، خواي گه وره ده فهرموي : ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [:] .

واته : خواي گه وره هه رگيز له وه خوش نابي كه هاوبه شي بۆ بريار بدهي ، به لام له هه موو تاوانيكي تر خوش دهبي بۆ هه ركه سي كه خوي بيوي .

وه ده فهرموي : ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [:]

واته : بيگومان هه ركه سي هاوبه ش بۆ خوا دابني خوا به هه شتي لي حه رام دهكات و جيگاي هه ميشه يي دوزه خ دهبي ، موشريكه كان له وي دا هيچ كه س نيه پالپشتيان بي وسهريان بخت .

له جو ره كاني هاوبه ش دانان بۆ خوا وهكو بانگ كردن و داوا كردن له مردوو هه كان و داواي كو مه كي و نه زو و سه ر بين بويان .

دووهم : هه ركه س له نيوان خوي و خوا دا وايسته گه ليك دابني و لييان بپاريته وه و داواي شه فاعه تيان لي بكات و پشتيان پي ببه ستی و ئه وه به كو راي زانايان له ئيسلام چوه ته ده ره وه .

سي يه م : هه ركه سي موشريكه كان به كافر نه زاني يان گوماني بيي له كافر بوونيان و پييازه كه يان به دروست بدات له قه له م ئه وه كافر دهبي .

چوارهم : هه ركه سي باوه ري وابي كه پييازي يه كيكي تر جگه له پييازي پيغه مبهري ﷺ ته واو تره يان حوكمي يه كيكي تر له حوكمي ئه و باشته ره وهكو ئه وانه ي حوكمي (طاغوت) له كان له حوكمي پيغه مبهري ﷺ به چا كتر ده زانن ئه وه ش كافر دهبي .

پينجه م : هه ركه سي رقي بيي له شتيك له وه ي پيغه مبهري ﷺ پي هاتوو هه گه ر كرده وه شي پي بكات ئه وه كافر بووه ، له بهر ئه م ئايه ته : ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَأَخْبِطُوا أَعْمَالَهُمْ﴾ [:] .

واته : كرده وه ي كافر هه كان پوو چه ل بووه ته وه له بهر ئه وي كه رقيان بووه له وه ي كه خواي گه وره دايبه زاندوو - قورئان بي يان كتيبه كاني تر - به و هوي وه كرده وه كاني پو چه ل كردنه وه و ليي وه رنه گرتن .

شه شه: هه كه سى گالته به شتيك له ئاينى پيغه مبهه ﷺ يان له پاداشت و تولهى خوا بكات ئه وه كافر ده بى ، به لگهش ئه م ئايته يه كه خوى گه و ره ده فه رموى: ﴿قُلْ أَلِلّٰهٖ وَآيَاتِهٖ وَرَسُوْلِهٖ كُنْتُمْ تُسْتَهْزَؤْنَ﴾ [:] .
 واته : ئايا گالته و لاقرتئ به خوا و ئايته كانى و پيغه مبهه كهى ﷺ ده كه ن ؟!! پاساو مه هيننه وه له دواى ئه وهى باوه پتان هينابوو كافر بوونه وه .

حه وه ته م: جادوو گه ر (السحر) وه كو دوور خستنه وه و له يه ك كردنى دلى ژن و پياو (الصرف)^(١) ، وه نزىك كردنه وهى دلى دو كه س و دروست كردنى خو شه ويستى له نيوانياندا (العطف)^(٢) .

هه كه سى جادوو گه رى ئه نجام بدات يان پيى پازى بيت ئه وه كافر ده بى ، به لگهش ئه م ئايته يه كه ده فه رموى: ﴿وَمَا يُعْلَمَانْ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾ [:] .

واته : ئه و دوو فريشته يه ي كه خوا بو تا قى كردنه وهى خه لك هينابوونى يه سه ر زه وى هيج كه سيكيان فيرى جادوو نه ده كرد تا پييان نه وتايه ئيمه له لايه ن خوا وه ني درواين جا خو تان كافر مه كه ن .

هه شه ته م: پشتيوانى كردن و يارمه تى دانى مو شريكه كان له دژى مو سلمانان ، به لگهش ئه م ئايته يه كه ده فه رموى: ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ [:] .

واته : هه كه سيك پشتيوانى كافران بكات ئه وه له گه ل ئه وان حيسابى بو ده كريت ، خوا هيدا يه تى هوزى كافران نادات .

نويه م: هه كه سى بيرو باوه رى وابى كه سانيك هه ن مه ودايان هه يه و پييان پي دراوه كه له شه ريعه تى ئيسلام ده ر بچن و په يروى نه كه ن ئه وه كافر ده بيت ، له به ر ئه م ئايته ته كه ده فه رموى: ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [:] .

واته : هه كه سى جگه له ئيسلام ئاينيكى تر هه ل بزي ريت لى وه ر نا گيريت ، وه له پوژى دوا يى دا له خه ساره تمه ندانه .

ده يه م: پشت كردن له ئاينى خوا به جو رى نه فير ببى نه كارى پى بكات به لگهش ئه م ئايته يه كه ده فه رموى: ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ دُكِّرَ بآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْقِمُونَ﴾ [:] .

واته : كئ هه يه له و كه سه سه ته مكار تر بيت كه ئايه ته كانى خوى بو پروون بكريته وه له پاش ئه وه ش پشت هه ل بكات به پاستى ئيمه توله له تاوانباران ده سينيتته وه .

ئه م خالانه باسكران هيج جياوا زى يه كه نى يه له نيوان كه سيكدا به گالته بيان كات يان به ئه نه قه ست يان له ترساندا ته نها كه سيك نه بيت كه زورى لى بكريت .

ئه م (١٠) ده خاله زور مه ترسيان لي ده كريت و زوريش پروو ده ده ن جا پيوسته مروقى مو سلمان خو ي لىيان بپاري ريت و ترسى له وه هه بيت نه وه كو تيبكه وييت .

هه روه ها ئه و كه سه ي باوه رى وابى ئه و ريسا و ياسا يانه ي دروست كراوى ده ستى مروفن له شه ريعه تى ئيسلام باشتره ئه مه ش ده چي ته ژير خالى چواره مه وه ، يان بيرو باوه رى وابى پزيمى ئيسلام له سه ده ي بيسته مدا به كه لكى

(١) (الصرف) كاريكى جادوو گه ريه به مه به ستى گو پرائى دلى ئينسان ئه نجام ئه دريت له وهى خو شى ده وييت وه كو گو پرينى كه سيك له خو شه ويستى خيزانه كه يه وه بو بق لى بوونى .

(٢) (العطف) كاريكى جادوو گه ريه به مه به ستى خو شه ويست كردنى شت ئه نجام ئه دريت كه خو ي خو شى ناو يت به چه ندين پي گاي ناشه رعى .

